

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 46. ANUL XV.

Sabiu, in 8/20 Iunie 1867.

Telegrafulu' este de done ori pe septe-
mana: joia si Duminica. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la expeditur'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
ga'ta prin scrisori francate, adrese
catra expeditura. Pretiulu' pnenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe nnu anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu', pentru
a dou'a ora cu 5 1/2. cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

„Telegrafulu Romanu“

pe semestrulu' alu doilea (Iuliu — Decembre) alu
anului 1867. — Pretiulu' abonamentului pe 1/2 anu e:
Pentru Sabiu 3 f. 50 xr., Pentru
Trannia si Monarchia austriaca 4
fl., Pentru Principatele rom. unite
si strai nate 6 f.

DD. abonanti sunt rugati a nu 'ntardia cu
tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu,
si epistolele de prenumeratiuni a
se tramite francate — adresandu-le' de dreptulu la

Editor'a „Tel. Rom.“ in Sabiu.

Desnationalizarea

II.

In cele doue sisteme, trecutul insusi ne ara-
ta, ca romanii n'au peritu. In cea din urma, de
si chiaru si acest'a apasatoria, dara nu in mesur'a
celel d'antiau, poporul romanu a inceputu a pro-
spera. Pentruca inainte de tote biserica a inceputu
ai fi si mai respectata si folosulu scoloru mai
multu intrebuintatu.

Amendoi factorii acesti'a sunt stalpi, pro cari
se radima unu popor. Amendoi deca sunt re-
spectati cu sinceritate insufla spiritu de vieti in
celu mai garbovit tropu nationalu.

Romanii, dupa ce a incetatu a ave universitatea lor
politica nationala; dupa ce a fostu eschisi din le-
gatura natiunilor ardeleni; dupa ce prin imparti-
rea teritoriilor intre cele trei nationalitati regni-
colare, erau espatriati in patria lor: au re-
masu numai cu biserica lor cea apesata si cu
scola sub aripile acesteia.

Aceste doue au fostu, cari in lipsele si asu-
pirile cele mari le-a datu taria spre a resiste tutu-
roru incercarilor indreptate asupra-le. Romanulu
era in aceste incungiuratu, ca in o fortaretia, pana
la a carei margini i s'a tiermuritu tota vieti'a pu-
blica, dara nu s'a stinsu cu totul. Ba de aci a
inceputu a se recrea, a desvolta cu multa truda vi-
eti'a nationala. Si apostolii si martirii nationali i
gasimu esiti din sinulu acestoru doue castele ale
nostre inainte cu sute de ani inca. Intre inimicii nostri
cei mai aprigi aflamu pre apostatii dela aceste. In tem-
pii mai din coce totu de aci si capela natiunea aperi-
toiei, pentruca cu preaputune esceptiuni, toti barbatii
nostri sunt fii de omeni de ai bisericii si scolei,
adeca de preoti invetatori si alti cari sunt in giu-
rulu bisericele. Si deca in timpurile nostre con-
tribue si alte clase, inceputulu a fostu a celor din-
tiau si opera in origine li se cuvine lor.

Prin acest'a nu vremu sa indigitamu alta, de-
catu, ca redesvoltarea nationala se face in sinulu
natiunei; ea si desvolta factorii sei, si ca pre ace-
sti'a e de a se pune tota ponderositatea si in vii-
toriu, adeca pre acei ce esistu deja in sinulu natiu-
nei si pre acei ce in unu modu firescu au sa se
desvolte si pe venitoriu.

De candu ne scie spune istoria ce va despre
societatea omenesca formata in staturi si ne arata si
partile constitutive ale staturilor vedemu totu ace-
lasi procesu nu mai pote si in alte forme. Si in acele
staturi, unde intre clas'a de josu a poporului si ari-
stocratia sau inteligentia lui au esistatu o clasa
sanetosa de mijlocu a cetatienimei, au fostu totde-
un'a si mai multa putere de vieti'a. Acele popore
chiaru si dupa disparerea lor de pre fati'a pamen-

tului au lasatu urme de admiratiune si de imitare
la posteritate. Ba vedemu, ca clas'a de mijlocu
candu au ajunsu a-i fi recunoscuta insemnetatea ei
s'a facutu nemuritore si binefacatore omenimei si
prin aceea, ca au desvoltau forte multe ramuri a
le sciintiei, care sciintia apoi reversa ploia de ma-
na si de indestulare in tote clasele sociale. Ce e-
ra omenimea de esemplu in occidentulu. Eu-
ropei, unde nu domnea neci moliciunea imperatiilor
bisantini, nici mai tardiu fanatismulu unei credintie
fataliste pana la superstitiune, cum era cea a ma-
homedanismului, carea se asiedia pre poporele o-
rientului? Occidentulu celu liber de aceste doue
calamitati, pana era sub clerulu seu teo. si autocrat-
ticu, sub nobilimea aristocratica-aventuriosa gemea
si elu in intunerecu, pana candu comercial'a Genua
dedu pre unu Cristofu Columbu carele prin cuno-
scintiele sele scientifiche deschise omenimei oceanu-
rile si lumi noue (America si Australia), iera unu
Galilei dedu o noua directiune astronomiei si unu
alu treilea (Galvani) descoperi secretulu electrici-
tatiei priu care nu mai e punctu pre indepartatu si
neajunsu pre fati'a pamentului. Amu scosu aici a-
ceste trei momente de capetenia, precandu amu pu-
tea sa trecemu in revista toti ramii culturale ome-
nesci, carea acum se silescu, chiaru si lucrurile cele
odiniora privite de ordinarie (meseriile si plogari-
tulu), ale trage in domeniulu sciintiei si a pune
prin acest'a pre popore in stare a da vietiei lor
unu temeiu, care sa nu dispara la ori ce suflare de
ventu. Sa privimu la German'a sa privimu la Franci'a
etc. si ne vomu convinge, ca din inffiorarea artelor sci-
intia a luat o desvoltare de totu bogata, de a ca-
rei bunetati se bucura si celu din urma membru
din societatea acelu natiuni. Cumca cetatienimea
si chiaru si agricultorimea, partea acest'a atatu de
necessaria din o societate nationala, este radimu
pre siguru, ne dovedesce in timpurile nostre Ita-
lia si in timpurile vechi Grecia, cari calcate in
picioare de inimicii, nunamai ca si-a strecuratu esi-
stintia prin multimea seculilor, ci cu deosebire I-
talia (si celelalte popore latine din apusu) au sci-
utu sa euceresca nationalitatiei sele chiaru pre in-
vingatorii ei.

Si candu e vorba de clas'a cetatienesca, nu
este pentru prima ora candu noi ne nutrimu de i-
deile aceste. Deja in nr. 15 din 1864 alu acestei
foi le-amu datu espressionu dicendu:

„Sa caulam bine la secululu nostru si vomu
vede, ca clas'a cetatiena joa rola cea d'antiau in
tote tierile civilizate. Ea tine cheile tesaurului in
mana, ea trece prin manele ei bunatatile lumii, ea
imparte averile in susu si in josu. Cetati d'ara...
si la acestea nu trebuie sa ajungemu,
neci prin tunari, neci cu baionete, ci cu aculu, cu
bard'a, cu gilaulu, cu sul'a si alte instrumente fo-
lositoare omenimei, instrumente de constructiune,
ear nu de destructiune. Poporulu, carele scie ma-
nu'i bine aceste instrumente nu are sa se tema apoi
de perire, nu are sa se tema, ca-i va fi prea an-
gustu pamentulu, care-lu possede, dincontra, atunci
tota gli'a contine pane si aur, pentru-ca puterile
cele multe de lucru ceru mai multu nutrementu, si
sunt totdeodata si in stare de a multami mai bine
pre producatorulu nutrementului, va se dica de in-
dustria este legata si o stare mai buna a agriculturii.“

Acestea le-amu disu atunci la alta ocaziune
insa insemnetatea lor nu se pote nega si in cea
de fatia.

Presupunendu asi'a dara, ca in cele mai susu a-
retate aflamu elementele, cari nutrescu si desvolta
vieti'a unei natiuni in unu modu nemincinosu incatu
ne privesce pre noi, sa nu scapamu nici pre unu
momentu din vedere doue impregiurari. Un'a ca in
trecutu, pre langa alte impededari au apasatu greu
asupra nostra si neputintia desvoltarei nunamai a

unei clase de cetatieni, ci a ori ce clasa libera, ca-
rea nesuperata sa-si poa asigura baremu unu vii-
toriu materialmente si nu amu peritu. Acum a-
ceste ostacule au cadutu si in casulu cet'a mai
nefavoritriu emolumentele pentru casti-
garea trebuintilor vitale nunamai incatu privesce
cele materiale, dara si intelectuale, sunt comandate
de insusi spiritulu timpului, in contra carui numai
cu rusine se va mai incerca cine va a se mai opu-
ne — si sa ne tememu ca vomu perfi?

Evenimente politice.

Sabiu, 7 Iunie.

Despre diet'a Ungariei se suna ca cu finea lu-
nei acesteia sa se amano pre vre-o optu septe-
mani. Dupa acestu intervalu redeschidindu-se die-
ta se va lua inainte uniunea Transilvaniei cu Un-
garia si cestiunea nationalitatilor. Dintr'alta parte
se spune in sa cu reserva, ca Deak e de parere, ca
diet'a acum sa lucre cu puteri indoite de cum a
lucratu pana acum. Este in sa intre deputatii dietei
Ungariei o diferentia, ca de cari lucrari sa se apuce
diet'a mai ingra. Se dice ca Deak e de parere,
sa se ia inainte de tote in desbateru propunerea
ministeriului de justitia pentru aducerea in rendu a
justitiei. O parte mare vrea sa se puna pre tapetu
mai dintiau cestiunile de subventiunea drumurilor
de feru, de banca si cestiunea nationalitatilor. Ces-
tiunile aceste sunt tote momentose si de lipsa,
intre tote in sa cestiunea nationalitatilor.

Senatulu imperialu si re'ncepu Lunu activitatea
sea. O depesia telegr. la „Hr. Tig.“ ne aduse de
eri deja unu estrasu din acea siedintia, in care s'a
adusu ca proiecte de legi: Schimbarea patentei din
Februariu, responsabilitatea ministrilor si legea de
armare. Sange reu face de mai multu tempu ce-
stiunea fortificarei Vienei. In siedintia amintita,
vedemu din aceea si depesia ca ministrulu de Beust a-
duce la cunoscintia casei deputatiloru, ca cestiunea
fortificarei, fiindu o atacere comuna (cu Ungaria)
va trebui sa fia discutata de delegatiunile ambelor
parti ale imperiului. Mai departe spune depesia, ca Imp.
a ordnatu ca tote lucrurile de fortificare sa se sisteze.
Atatu depesia. Aceste lucruri se vorbeau deja
mai inainte prin diaqristic'a vieneza. Volksfr. vrea
sa scie inca pre candu aceste ce ni le spune depes-
ia erau numai sciri, ca din caus'a fortificarei, Archi-
ducele Albrechtu are sa retraga dela Comand'a su-
per. si ministrulu de resbelu sa-si depuna portfo-
liulu. Totu acea foia spune, ca in casulu din ur-
ma are sa vina in ministeriulu de resbelu seu bar.
de Gablesz seu de Moring si Ram-
ming. Dintre acesti doi cari aru inlocui pre mi-
nistrulu de Lohn, unulu aru ave conducerea amini-
strativa a ministeriului de resbelu si celalaltu aru
fi ministru responsabilu inaintea senatulu imperialu.
In scurtu tempu vomu vedea in catu a avutu dreptu
Volksfr. (Scirile mai prospete demintu scirile a-
cestea).

Abia a trecutu festivitatile incoronarei si se si arata
cate unu simptomu de neintelegere intre Vien'a si Pe-
st'a. Asia cu amintit'a amanare a dietei din Ungaria in
Vien'a sunt forte multi nemultiamiti. Caus'a la
acesta nemultiamire e, ca diet'a din Pest'a are de
cugetu numai dupa espirarea ferialoru sele a de-
numi comisiunea ce are sa intre in pertratari cu
senatulu imperialu, pre candu in Vien'a se astepta,
ca acest'a se va intempla acum inainte de amanare.

Ministrulu de Beust a indreptatu o cercularia
catra tote puterile, prin carea le face cunoscute
(notifica) ducerea in deplinire cea splendida a in-
coronarei in Bud'a-Pest'a. Cu ocaziunea acest'a
face alusiuni la politic'a europena si arata ce in-
semnata mare are incoronarea pentru acea poli-
tica. Austria va staru acum cu mai multu suc-

cesu pentru susținerea păcii și pentru o dezvoltare pacifică.

„Cor. V.” spune ca corpul diplomatic constatat din Trasmisia suveranilor la curtea imperială din Viena, fiindu și luându și ei parte la festivitatea încoronării au gratulatu în Bud'a pre Maj. S. Imperatulu în numele suveranilor lor. După cele ce se șuna, totu și-au exprimat cea mai cordială mulțumire pentru evenimentul încoronării, prin carele s'a pusă nouă temelii puterii și măririi Austriei. Ei sunt interpretii (talmacii) unei sincere împărtășiri de bucurii a ceea ce promisiunea de fericire cauzată prin succederea la care cu fericire a pututu să ajunga Maj. Sea de a întruni toate popoarele monarhiei în unu întregu țară. În expresiunea lor sa nu caute nimenea numai împlinirea unei dorințe de curtesia, ci nereservata recunoștință a deplinei restituiri a véciei și strălucirii Austriei între celelalte state ale Europei.

În cercuri mai înalte se vorbește totu mai cu multă siguranță, ca Regele Italiei va călători la începutul lui Iuliu la Paris și ca acolo se va întâlni cu Imperatulu Austriei.

Despre călătoria M. LL. Imperatului și Imperatesei se mai adaugă și aceea, ca voru fi petrecuți de o suită strălucită, în carea va fi bine reprezentată și aristocrația cea înaltă a Ungariei.

„W. Ztg.” publică în tota estinderea tratatului încheiat și ratificat în cestiunea Luxemburgului. Puterile împărtășite la acestu tratat sunt: Austria, Belgia, Franța, Marea Britanie, Italia, Țările de Jos, Prusia și Rusia. Încheierea e la 11 Maiu 1867 în London și ratificarea din partea M. S. c. r. apostolice la 26 Maiu. Cuprinsul tratatului otărește că Marele ducatu sa remana în legătură cu Regatul Țărilor de Jos (Nieder Lande) ca statu neutrul sub garanția puterilor, cari au subscris și ratificat tratatul. Cetatea Luxemburgu înceta de a mai fi fortareta a federației germane. Prusia și retrage de acolo garnisona sa și întăriturile se derima. Marele ducatu Luxemburgu și ducatul Limburgu după desființarea federației germane remanu numai părți întregitoare ale Regatului Țărilor de Jos.

Din Paris s'a dus și Regele Prusiei și Imperatulu Rusiei. Se vorbește ca Imperatulu Francei va întorce vizita la Berlin. Serbătorile de petrecere au fost în Paris splendide precătu numai s'a pututu mintei omenești contribui la splendoră și, afara de incidentul lui Berezowski și vreo câte-va eschiamări de vive la Pologne, a decursu toate bine.

În Italia la Roma se pregătesc serbările unui jubileu în aducerea aminte de moartea Apostolului Petru, la care jubileu sunt invitați toți Episcopii apuseni.

Unele diuare voru să știe, ca Pap'a va face cu această ocaziune doi pași decisivi și adică va face posibilă apropierea Șcaunului papal de Regimul italian și va pune la cale ținerea unui conciliu general al bisericii apusene, după cum asigură la France pentru apropierea ideilor religioase de ideile moderne.

Scirile cele mai nălmăscite sunt pentru acum din Orientu din peninsula Balcanică și deea se adevărescu cele ce le reproducem numai decătu, apoi izbucnirea unei revoluțiuni aru fi mai în vecinătatea noastră.

Eata ce dice o depesă telegr. din Brail'a publicată în „Românul”:

Grave noutăți din Bulgari'a. Mai multe cete revoluționare, s'au încăieratu cu Turci, Tataři și Cerehezi. O ceta de 60 crestini, la diece ore de parte de Sistovu la satulu Varbuva, s'a luptatu trei ore; 20 au picatu, alți 20 sub Capitanulu Filipu au resbitu spre Balcani; restulu de 20 s'au luptatu și au muritu până la unulu. Dintre turci au picatu 70. Unu insurgente, picandu în mână turcilor și torturatu, a spus planulu Sistovenilor unde s'a arestatu deja 300 capi de familie unii în versta de 70 și 8 ani, tratați cu crudime. 32 spânzurați fără judecată. Doi din acești din urma întrebati de Mitad-Pasi'a mai înainte de executiune de cauzele pentru cari s'au resculatu i-au respuns, ca cauzele sunt neaplicarea hatihumaiumului și totu felulu de abuzuri exercitate de agentii guvernului.

Despre conjurațiunea în Constantinopolea de carea se dicea ca e o intrigă de curte, pînă la acum în Independența belgică următoarele:

Printre persoanele arestate se află unu general de diviziune, Hussein-Pasi'a și comandantele gendarmeriei, Mustafa Pasi'a.

„Agitarea nu se marginescu numai în capitale; ea se întinde chiar în provinciile cele mai departate. Musulmanii din partea imperiului turcescu din Asia urmăze exemplulu datu de crestini; ei se adresează către reprezentanții puterilor europene, cerându-le protecțiunea contra aginților portiei. Mai multe din aceste suplici, redactate în limbă araba cu unu stilu foarte elegantu, într'unescu mai multu de trei mii subsemnate.

„Aceste petițiuni se plângu mai cu sîmă ca poporațiunea musulmană nu găsescu nici unu sprijin năicari, pe candu crestini asediați în imperiulu otomanu găsescu totdeun'a găta ale veni în ajutoriu său pe patriarchulu dela Constantinopole, seu pe ambasadorii respectivi ai puterilor occidentale.

„În fine corespundentele nostru dela Petersburgu, prin scrisoarea sea din 4 Iunie, ne face sa

presimțim grave evenimente în Bulgari'a. Unu comitat insurrecționalu s'aru fi constituitu pentru a resculă această țară cu ajutorulu generariului Tser-naieff, cuceritorulu provinciei Taschkend, ce esise din servitulu Rusiei. Deea această mișcare aru reuși, promotorii ei au speranța a da coróna Bulgariiei marelui duce Alexie, alu treile fiu alu Czarului Alessandro, ce servește în marina și care a plecatu de curendu la Nicolaieff, de unde voesce sa se imbarce pentru o călătorie pe mare în jurulu Europei până la Cronstadt.”

Starea revoluțiunii din Creta e încă ne-decisa. Unele diuare exprima temerea ca noroculu pentru resculati a începutu a se clatină, de candu a luat Omer Pasi'a comandă.

Imperatulu Massilianu a caditu prinsu în Queretaro în mâinile republicanilor și e dusu la Mesicu (capitala), ceea ce aru fi unu semn bun pentru susținerea lui în viață. Alte sciri spunu ca va fi pusu înaintea unei judecăți militare secrete; alte voru să știe ca republicanii ceru bani de rescumperare, cari după ce se voru plăti, Massilianu va fi eliberatu seu mai bine condusu în statele Americii de nordu, de unde se va imbarcă pentru Europ'a.

Protocolulu

siedintelor direcțiunii Asociației nat. române din Aradu

Siedința VI

(ordinaria.)

ținută în Aradu, în 12 Maiu n. 1867.

Presedinte substitutu: Dlu Ioane Popoviciu Deseanu.

Membri oficiali: Emanuil Misiciu perceptoru și Ioane Goldisiu, notariu.

Membri asistenti: Dr. Atanasiu Siandoru, Lazaru Ionescu și Gustavu Rusu.

55. Ioane Goldisiu notariulu cu privire la determinatiunea adunării a IV generale ținută în 15/27 Decembre 1866 nr 26 referedia, cumca din partea tinerilor studenți au intratu pentru stipendii 56. de recursuri, anume: dela— Ioane Rusu, Alessandro Moldovanu, Ioane Hozanu, Moise Popiliu, Stefanu Pecurariu, Leontinu Simonescu, Nicolae Olariu, Ioane Dunc'a, Florianu Cocianu, Avramu Berlogea, Demetriu Antonescu, George Martinescu, Iosifu Botto, Vasiliu Benchisiu, Georgiu Rocsinu, Teodoru Monti'a, George Costi, Iosifu Murgu, Teodoru Nichit'a, Alessandro Pecicanu, George Fehér, Axentiu Gait'a, George Tulvanu, Romulu Leot'a, Arcadiu Popianu, Demetriu Selegianu, Alessandro Radu, Octavianu Sorescu, Michaelu

FOISIORA.

Espositiunea universală dela Parisu din 1867.

(în estrasu din „Aten. Rom.”)

(Urmare.)

În clas'a 90 sa fie espuse cărțile de cetitu pentru lucratori, pentru țierani. Și această clasă nu este mai puțin importantă, căci nu este indetulu că omulu sa știe a scrie și a ceti, dar trebuie sa aiba și cărți de cetitu și scimu ca nu toate cărțile sunt făcute pentru ori-ce clasă de lectori. Acesta a făcutu că în staturile înaintate sa se faca anume biblioteci compuse din uvrage (opuri) înteligibile și folositoare lucratorilor și cultivatorilor.

În clas'a 91 voru figură vestmintele și alimentele, și se lega cu clas'a 92 destinată pentru costume. Ori-cum amu consideră această clasă o vomu găsi interesantă. Ce putemu imagina mai placută decătu o Espositiune de costume populare din toate părțile lumii? Ca folosulu este incontestabilu, ca studiulu comparativ alu atătoru feliuri de costume confectiune după condițiunile de clima, de profesiune, de civilizațiune, de naționalitate are sa produca modificățiuni notabile în modulu de a se imbarcă alu diferitelor popore din Europ'a.

Clas'a 93 consacrată pentru speciemenele de case are sa atraga de aproape atențiunea, căci din nenorocire sunt multe țieri unde partea cea mai numeroasă a populațiunii locuiescu în cele mai rele condițiuni de igiena. Aci se voru vedea modeluri de case pentru toate climatele și pentru toate mijlocele.

Cele din urma două clase, 94 și 95, consacrate productelor fabricate de către lucratori, în-

strumentelor de lucru și în fine executării manuale a obiectelor, încheia espositiunea. În această din urma clasă voru lucră lucratori aduși din toate părțile lumii; aci pre locu se va putea studia aptitudinea, gustulu, și dibaci'a fie-cărei naționalități; aci se va vedea ca ori-cătu va fi de puternica masina nu va putea ajunge nici odata a produce obiecte fine ca acele pre care le produce mână lucratorului dirigită de inteligința sea. Lucratorii însă au sa invetie multe din această concurență ce-si voru face unii altor'a înaintea spectatorilor veniti din lumea întreaga că sa-i admire. Marturisimu ca ni se bucura inim'a candu ne gandumu ca în fine a venit și rendulu lucratorilor sa fia resplatit și aclamat de juriulu espositiunii. Ori candu amu visitatu vre-o espositiune și amu vedutu pre acei industriali mari primindu la medalii, la pensuni de onore, ba și la decorațiuni, ne-amu întrebatu cu intristare: ore dreptu este ca acestu omu care nu a pusu mână sa faca unu siurupu din obiectulu pentru care este premiatu, sa primăscă toate încuragiările; și lucratoriulu care l'a executatu, acel'a care plinu de cărbuni, cu mâinile arse, a produsu acelu obiectu premiatu, sa nu primăscă nici macaru unu foarte mulțumim? Amu disu ca este nedrept și prea nedrept; și eata ca ne-a invrednicitu Dumnezeu a vedea ca se chiama acum chiaru lucratorii că sa fia resplatiti după operile lor.

Aici se termină seria grupelor din care are sa se compuna Espositiunea din 1867. Nu amu făcutu decătu a le schita, căci nimenea nu pôte prevedea feliurimea obiectelor ce are sa cuprinda fie-care grupă.

Acum candu fie-care din domniele vostre aveti o idee după modulu cum are sa fia organizată espositiunea dela 1867, după scopulu seu social și politicu, remane că sa cugetati în singurătate la

consecuințele cele mari ce are sa aiba această opera pentru lumea întreaga. *)

VIII. Amu examinat pre cătu s'a pututu mai cu de amănuntulu organizațiunea Espositiunii dela Parisu. Credemu ca din acele espuse fie-care pôte sa-si faca o idee despre majestatea și importanța acestei opere. Este tempulu acum sa venim la țiera noastră, la Roma și să ne întrebăm ce s'a făcutu pentru participarea sea la espositiune, și care potu fi foloșele ce are sa traga țiera din această participare.

În anul 1865, lun'a lui Octombrie, guvernulu român fu înștiințatu de către agentulu seu dela Parisu cumca Comisiunea Imperială însărcinată cu organizațiunea Espositiunii ce se va face în 1867, a rezervatu pentru productele Romaniei unu locu specialu, și ca prin urmare sa se ia toate dispozițiunile pentru stringerea obiectelor din țiera, care voru putea figura la această Espositiune. Cine nu-si închipuiescu bucuria ce a simțitu guvernulu și țiera candu a aflatu ca, grătie simpatiei și spiritului de dreptate alu guvernului imperatorului Napoleon III. Roma în fine a dobânditu unu locu pe sēm'a sea la Espositiunea dela Parisu! Suvénirile din 1862 erau încă prospete; românii și-a duceau încă bine aminte, ca guvernulu englesu nu a consimțitu ca țiera noastră sa participe la Espositiunea dela Londonu, decătu cu condițiunea cu productele române sa fia asediate în aceleasi compartimente cu ale Turciei; ei nu uitaseră ca guvernulu gelos de drepturile de autonomie ale țierii, a preferitu mai bine sa nu ia parte la Espositiunea dela Londonu, decătu că productele ro-

*) Cele reproduce în estrasu până aci că și cele următoare, după „Aten. Rom.” pōrtă titulu „Roma și espositiunea univ. din Parisu”, ceea ce aflămu de lipsa a rectifică candu trecemu la cele ce tratēza specialu despre Roma și la această espositiune.

Aunciu, Ioanne Nemoianu, Georgiu Sim'a, Franciscu Mihalc'a, Petru Mihailoviciu, Filipu Adamu, Constantinu Spinianu, Graianu Sombati, Augustinu Bubenescu, Georgiu Grozescu, Michailu Sturz'a, Ilie Dogariu, Atanasiu Tuducescu, Michailu Veliciu, Pascu Milu, Ioanne Becinég'a, Vasiliu Olariu, Franciscu Hobanu, George Horváth, Iancu Miculescu, Ferdinandu Must'a, Nestorie Trandafir, Vasile Alessandrescu, Ioanne Simandanu, Sav'a Mociniciu, Michailu Miliciu, George Avramutiu si George Morariu.

Determinativ. Pentru censurarea recursurilor intrate se denumesc o comisiune statore din membrii directionali Dr. Atanasiu Siandoru, Emanuil Misiciu, Michailu Besanu si Ioanne Goldisiu avendu comisiunea acést'a pe sedintia mai deaprobe reportulu a-lu substerne directiunei pe lănga opiniunea sea propria: spre care cere scopu, cu privire la insemnătatea obiectului, si pertractarea aceluasi se nu fia amenatu până la sedintia ordinaria, — se defige terminu de sedintia extraordinaria pe 26 a lunei curente.

56. Emanuil Misiciu perceptorul Asoc reportéza despre starea casei pe Aprile, 1867 adeca:

Nedisponibili:

1 se afla depusi — — — 223 fl. 49 xr.
2. din 23 Aprile — — — 80 fl. — "

Sum'a 303 fl. — "

Disponibili:

1. din Martie 1867 a remasu 862 fl. 94 xr.
2. In Aprile a incursu — — — 33 " — "

Sum'a 895 fl. 94 xr.

Erogatiunile facu 18 fl. — "

remane de totu, 877 fl 94 xr.

Determinativ. Se ia spre scientia.

57. Notariulu Ioanne Goldisiu reportéza despre implinirea agendelor notariale din lun'a decursa; ce — — —
Se ia spre scientia.

58. Lazaru Ionescu arata din partea zidariului Ioanne Groz'a, si a lucratoriului de lemnu Demetriu Ardeleanu consemnările speselor, care se receru la repararea casei Asoc. mostenite dela Iovu Cresticiu in Siri'a.

Determinativ. Cu privire la determinatiunea de sub nr. 53 a. c. consemnările se predau Dlui Lazaru Ionescu, c. plenipotentiatului Asoc. cu acea observare, că încatu va fi cu putintia se caute a mai descartiă smele speselor consemnate din partea maestrilor; totu de odata spesele necesarie se

asignéza pe parte Dlui plenipotentiatu din lasamentulu respectivu.

Presentandu-se directorulu secundariu dlui Mironu Romanu ocupa scaunulu presidialu.

59. Dlu presieeinte directoriu secundariu face cunoscutu, cumca usi'a de iéga, — ce se afla între cortelulu Asoc. de acum'a si între localitatea veduvei Papp, — s'a astupatu, si precum arata cuit'a alaturata a mesariului Ioanne Ioanoviciu, spesele facu 6 fl. v. a.

Determinativ. Dispusetiunea acést'a presidiala se ia la cunoscentia, si sum'a de 6 fl. v. a. se asemna la perceptoratu.

60. Dlu Ioanne Popoviciu Desseanu face cunoscutu cumca tiparirea programelor cu ocaziunea ad: gen. din urma au costatu 5 fl. v. a.

Determinativ. Se ia spre scientia si sum'a de 5 fl. v. a. se asemna la perceptoratu.

Autenticatu in sedintia directionala tinuta in 9 Iuniu nou 1867.

Mironu Romanu m. p. dir. secundariu.

Ioann Goldisiu m. p. notariu directionalu.

Pretins'a persecutiune a evreiloru in Romania.

In privint'a acést'a cetimu in „Romanulu“:

Din circulariele d. ministru de interne dela 7 Apr. si 7 Maiu, spiritele reu voitore au crediutu ca profita spre a dá acestoru mesuri o interpretare cu totul ratăcita din calea legalitătii pre care suntu puse.

Aceste circulari tratandu două cestiuni diferite, intr'adeveru numai o rea vointia le pôte confundă sub denumirea de: (persecutiunea Evreiloru.)

Sa luămu putinu in revista si pre un'a si pre alt'a că sa vedemu deca perspicacitatea noastră a fostu gresita.

Circulari'a dela 7 Aprilu relativa la cestiunea vagabundiloru aglomerati in tiéra, vorbesce prin sine insasi, fără că sa mai avemu nevoia a o analiza; insa spre a nu trece usioru preste dens'a, fără sa atingemu celu putinu partea esentiala a fondului ei, intrebămu scurtu si precisu: In care statu din Europ'a monarchica, in stare de ordine, vagabondagiulu este toleratu in detrimentulu societătii intregi? asemenea teorii monstruöse suntu de domeniulu acelor'a cari, neavendu o tiéra a loru proprie, legitiméza proletariatulul strainu in tierile altor'a, si inca se silescu prin frase pompôsa, prin exemple umanitare ce ni le aducu de preste Oceanulu pacificu, sa ne convinga ca intunereculu aru fi lumina, si vice versă. Otărăsca-se in fine sustinătorii acestoru teorii sa intieléga ca caus'a ce ple-

deza in statulu român este prin natur'a ei causa perduta.

Trecemu acum la a două circulara dela 7 Maiu. E incontestabilu, că celu ce este chiamatu la o noua combinare de ministeriu, trebuie mai întâiu sa scie ca, ajunsu odata la putere, convictiunile sele personale, remanu sobordonate ratiunei de statu, si că ministru e datoriu sa respecte, si sa faca a se respectă legile in vigóre, chiaru candu un'a seu mai multe din aceste legi, aru fi in fondu de natur'a opusa credintieloru sele proprii.

Odata acestu principiu stabilitu, naturalmente ca si ministeriulu actualu a venit la putere cu acelaasi angagiamentu că si tôte ministeriele câte au precesu.

Acum Monitoriulu ne spune, că in Archiv'a Statului esista legi si incheieri guvernamentale, incependu dela anulu 1804 prin care se interdico evreiloru intreprinderea de crăjmari, hangii, si arendasi de mosii in tiéra. Ei bine! a se pretinde ca circular'a in cestiune a ministriului, prin care autoritătile administrative se chiama la respectarea unoru institutiuni stabilite, aru avea de scopu persecutiunea individuala a evreiloru, dupa noi, nu pôte fi, decâtu o desnaturare intentionata a faptelor, menita a paralísă actiunea ori-cărui'a guvernulu cu pretiulu chiaru a fi compromisa ordinea publica.

De vomu plecă din tempii cei mai inapoiati, putemu constată cu Istori'a, că in Romania unita, cultele eterodoxe, departe de a fi lostu puse in cestiune, s'au bucuratu sub tôte regimile de o libertate egala cu religiunea domnitore. Israelitii nascuti si stabiliti in tiéra, pururea au avutu protectiunea legiloru, de o potriiva cu românii, in totu ce privesce person'a si averea lor, ba inca si simpatieile particulare ale româniloru nu a lipsitu acelor'a cari, prin ingrijit'a loru educatiune a meritat'o; asiá dara, deca românii, in generositatea loru traditionale, au datu in toti tempii ospitalitatea strainiloru, aru fi ore justu, că strainulu, abusandu de dens'a, sa mérga până a voi că din simplu ôspe, sa devina usurpatoriu? Ratiunea ne spune ca nu, si ministriulu, ce in asemenea cestiuni de interesu generale i-si implinesce conscientiosu datoriu, justifica simtiulu seu de român si respunde la legitimele asteptări ale natiunei sele.

Ne oprimu aici, sperandu ca vomu fi intieleși de cătra cei ce voru binevoi sa ne intieléga.

N. Servanos.

Principatele române unite.

Cetimu in „Rom.“ următoarele:

Este firescu că, cu ocaziunea agitatiei din sinulu poporatiuniloru crestine ale imperiulu otomanu, numerosi crestini din Turci'a, cari seu se

măne sa fie amestecate cu acele otomane. Acestea tôte cum diserămu, erau inca suveniru prospete pentru că dela o marginea a tierii până la cealalta, poporul român sa nu tresara de bucurie candu a auditu ca Franci'a ne chiama a luá parte la acea mare serbare internationala, pre unu picioru de egalitate cu tôte tierile autonome. Românii au intielesu ca cu acést'a ocaziune nobila si generôsa Francie, le da o noua proba despre simpatieile sele, simpatii căror'a tiér'a datoresce in mare parte drepturile ce a capetat dela 1857 si până astadi; au intielesu ca invitandu-i a participă la Espositiunea din 1867, Franci'a nu au avutu altu gându decâtu a consacră din nou drepturile Romaniei de tiéra autonoma. Guvernulu român indata ce primi comunicatiunea agentului dela Parisu, intocmi o comisiune compusa din mai multi barbati competenti, care fu insarcinata a se ocupă de indata cu mijlocele cele mai nimerite pentru stringerea productelor române care aru putea figură la espositiunea dela Parisu. Comisiunea-si incepù indata lucrările, si eu care amu onóre a ve vorbi fuseiu insarcinatu cu traducerea Sistemului de Classificatiune adoptatu pentru espositiunea dela Parisu, cum si cu redactarea unei foi care sa tina pre producătorii români in curentu cu tôte lucrările privitoare la Espositiune.

Putinu dupa intocmirea acestei Comisiuni române, guvernulu luá din sinulu seu pre D. Alexandru Odobescu, consiliariu de Statu, si-lu insarcină că sa mérga la Parisu in calitate de comissariu delegatu din partea Romaniei si sa se puna acolo in relatiuni cu comisiunea imperiala spre a regulă participarea tierii noastre la oper'a din 1867. Comissariulu român indata ce ajunse la Parisu se si puse in relatiuni cu D. Le Play comissariu ge-

neralu alu Espositiunei.

IX. Folósele ce are sa traga tiér'a noastră din participatiunea sea la espositiunea din 1867, suntu nenumerate; sa ne marginimu a mentiună pre cele mai principale, si acei'a cari voru voi sa cugete, voru deduce si pre celelalte.

Acelu dintăiu si mai insemnatu este unu folosu politicu. Toti cunoscemu ca in serbările acesteia internatiunale numai tierile autonome potu sa figureze in compartimente deosebite. Ungari'a cu tôte productele ei, nu pôte avea locu in parte, ci același locu cu tôte populatiunile cari compun imperiulu Austriei. Ei bine, Turci'a că sa justifice intr'unu modu că sa dicemu asiá oficialu ridicul'a sea pretentiune cumca principatele române suntu parte integranta a imperiulu otomanu, s'a silitu prin tôte mijlocele că la asemenea espositiuni universale productele noastre sa fia amestecate cá ale tuturor provinciiloru turcesci. La prim'a espositiune dela Londonu din 1851 a reusitu dupa cătu scimu: productele adunate in tiér'a romanéscă s'au tramisu la Constantinopole si de acolo s'au tramisu la unu locu cu ale Turciei la Londonu. A sciutu insa cine-va ca noi amu figuratu la acést'a espositiune; nu, căci figură Turci'a iéra nu tiér'a romanéscă. La Espositiunea dela 1862 dela Londonu s'au strinsu produse la Bucuresci, insa indata ce s'a aflatu ca in urm'a pretentiuniloru Turciei, Angli'a nu voiesce a reservă unu anume locu pre sém'a Romaniei, guvernulu român a preferitu mai bine că tiér'a sa nu ia parte la acea Espositiune decâtu sa calce drepturile tierii de autonomia, in fati'a lunei intregi, amestecandu productele române cu acele ale provinciiloru turcesci. Acum la 1867 ne invita Franci'a deadreptulu că sa luămu parte la Espositiune că tiéra autonoma; ne rezervă unu

locu, si Turci'a momita dela 1862, protestéza, si cere că productele noastre sa fia la unu locu cu ale sele; insa nu-i da nimenea ascultare. Din acést'a nu este ore invederatu ca Franci'a care apera drepturile nôste mai cu sémă dela 1857 încóce, a doritu că sa arete lunei intregi cumca Romania este unu statu autonomu si de aceea a pus'o in linie egala cu staturile autonome? Numai cine nu va voi sa intieléga acestu lucru va crede altu-feliu. Ei bine, noi eră pre aci pre aci sa dămu de rusine pre Franci'a, aprópe eră, sub pretextu ca nu avemu bani, sa abandonămu si acést'a ocaziune de a ne afirmă, oferita cu atăt'a gratiositate de cătra Franci'a. Se spuna fia-care cum s'aru fi pututu cualifică o asemenea conduita din parte-ne. Nu aru fi ajunsu imperatoarele Napoleonu sa dica: eu me silescu sai scotu la lumina, ii invită la marea solemnitate ce deschidu popóreloru lunei, si românii refusu de a luá parte. Bine ca a datu Dumnedieu de nu a fostu silitu sa cugete astfelu, căci fără sa voiesca aru fi condemnatu o natiune intréga, pre candu culp'a aru fi fostu numai a căti-va individi. Românii voru avea bucuria de avea numele tierii lor figurandu in Palatulu Espositiunei alaturi cu alu Italiei, Spaniei, Franciei si celoru-lalte popóre. Dica ori-cine ce va voi; suridia acei diplomati fini, cari despiau firele de peru, noi ne bucurămu din sufletu de acést'a ocaziune oferita Romaniei; suridia fiintiele inepte, spiritele totudéun'a reu dispuse pentru aceea ce este nationalu, noi sa ne bucurămu cá totu omulu care a datu preste bine, si in veselie nostra sa binecuventămu pre acei'a cari sustinu cu atăt'a tária drepturile nôstre de autonomia.

(Va urmă)

afla asediați în Romani'a, sau sunt veniți în tren-s'a pentru afaceri de totu felului, să credea de de-tori'a lor a nu încetă, chiaru pre pământul străinu a lucra în interesul națiunii lor. Nu este ié-rasi mai puțin firescu că sentimentul de o frăție neîntreruptă de multi seculi cu coreligionarii lor de preste Dunare și de preste Balcani, se destepă cele mai vii simpatii în inimile românilor.

Romani'a însă, prin acte diplomatice, cari i-au recunoscutu autonomi'a și pre cari ea le-a adop-tatu, este îndatorată a păzi neutralitatea.

Observarea acelei obligațiuni este pentru dens'a o condițiune de pace, un'a din ch'zesele e-sistintei sece naționale; și lealitatea, care este prim'a virtute a națiunilor că și a individelor, i impune datori'a a împlini acea obligațiune cu sin-ceritate.

Guvernulu crede că este de ajuns a pune a-cestea în vederea atălu a streinilor cătu și a ro-mânilor, că și unii și alții să nu se îndoiescă despre purtarea ce sunt datori a observa că os-peti și că cetățieni. Cei dintăiu voru recunoșce că, deca patriotismul este o virtute sublimă, nu este ié-rasi o virtute inferioară respectulu intereselor vi-tali ale unei națiuni, care în totu timpul le-a datu unu asilu frătescu. Românii ié-rasi voru sci ca, în diu'a de astăzi, lasându-se tari de o miscare a a-nimei, de-si pentru frati, potu, fără nici unu fo-losu pentru acesti'a, compromite propri'a lor exis-tinția. — Ori-care aru fi dăra sentimentele per-sonali ale barbatilor ce-lu compun guvernulu este decisu că, fideli intereselor țierei, fideli progră-mului cu care s'a prezentatu Camerilor, se facu a se observa strictu neutralitatea teritoriului. Voru luă dăra asupra-le o grea răspundere acei cari, netinendu sēma de consideratiunile de mai susu, l'aru pune în durerós'a necesitate de a face unu singuru actu de rigóre.

Estragemu din Monitoru următoarea scrisóre a D. ministru de interne cătra D. Primaru din Iasi:

Domnule primaru!

De-si predecesorul meu n'a credutu de cu-viintia a se amestecă în afacerile comunității israeli-te, de tēma negresitu ca nu prin acestu ame-stecu, sa se pōta presupune ca guvernulu aru recu-nōșce existența unei comune extralegale alaturi cu comu'a legala, totusi credu de dreptulu și de da-tori'a DVōstre că autoritate, a exercitā o priveghere necontentita, unu controlu aspru asup'a tuturor in-stitutiunelor de binefacere și de instructiune ce cada în cerculu comunei ce dirigit, fia ele fondate și întretinute din fonduri publice sēu din fonduri par-ticulare. Measurele de siguranța și de igiena pu-blica, că și acele de obligatiune la invetiamentu, sunt, dupa lege de competinția DVōstra. De ace-ea ve voiu atrage seriós'a atentiune asup'a acestei cestiuni în genere și în specie în ce privește in-stitutiunile de asemenea natura fondate și întretinute de Israeliti. Amu visitatu eri spitălu israelitu. Starea sea este din cele mai deplorabile, strimțóre și necuratenia, gramadire de bolnavi până a pune doi într'unu patu și infectiune, în fine pisce con-ditini igienice cari sunt amenințătoare pentru salu-britatea publica. În interesul orașului Iasi, ve rogu dăra, Dle primaru, a luă mēsuru, și a se dă bol-navilor camere curate, spațioae, bine aerate, in-destulătoare pentru numărul individelor, precum și ingrigirea trebuincioasă spre a se evitā incingerea de bóle epidemice. Veti exercitā asemenea unu controlu și asup'a gestiunii fondurilor de cari se întretinu institutiunile israelite. Ori ce asiedia-mantu publicu este datoru a supune la cererea au-toritatăților socotelele sece, pentru că astfel sa se pōta sci ce se facu bani acelu ce contribuiescu.

În ce privește instructiunea publica, trebue a priveghia, cu cea mai mare luare aminte, că toti copii ce locuescu în cerculu autorității DVōstre sa fia obligati a merge la scólele publice, unde se invatia limb'a romanésca și tóte celelalte obiecte o-tarite prin programele oficiale. Trebue a aplicā in-data și cu nepregetare legea instructiunii publice supuinđu la amenda pe toti parintii cari nu aru tra-mite copii la scóle. Slăbiciunea și neactivitatea în această privinția, aru fi mai multu decât o lipsa la datorie, aru fi unu pcatu în contr'a viitorului, în contr'a romanismului.

Varietăți.

* Despre trecerea Escelentiei Sele P. Archi-episcopu și Metropolitu Andreiu Br. de S i a g u n 'a

prin Oradea-Mare, cetimu în „Albin'a" următoarele: „Cu ocasiunea mergerei la diet'a din Pest'a, ajungendu (Esc. S.) Vineri sér'a după Duminec'a Tomei în Ora-dea-Mare, cercetă și biseric'a gr. or. și fundatiunea zsigaiana a dōu'a di de diminiția, pre la 8 óre. Vedeudu Esc. Sea ca frumós'a biserică are unu baldachinu vechiu, dede M. O. D. Nicolae Zzig'a plenipotentia a face unu baldachinu frumosu pre spesele Esc. Sele. Andu ca baldachinulu se gatesce în Pest'a va costă 500 fl. Esc. Sea veni pre nesci-ute, ceea ce supera poporul mai alesu din giuru, carele voi ai face o primire dēma și ai asterne unele dorintie bisericesci. Esc. Sea înfruntă pre unu preotu care i s'a infatisiatu în vestiminte magiare stravanale și necuviincioase statului preotiescu, cu atila, și vitézkötés (unu felu de fan, strēnguri, ne-gre, impletite) spandurandu pe spate."

* Príncipele Muntenegrului, dorindu a dă Domnitoriului Romanilor o vie dovēda de senti-mentele sece de înalt'a stima și de amicie, a tra-misu la Bucuresci pre d. capitānu Stancu Radonici, verulu seu, spre ai înmānā o epistolă însoțită cu marele cordonu alu ordinului Danilo I. Sér'a, la órele 6, Domnitoriulu a datu unu prāndiu în o-nórea tramisului principelui Nicolae. La acestu prāndiu erau invitati Eminenția sea Metropolitulu primatu, d-nii ministri, d. generariu Goleșcu, in-spectoratulu generalu alu gardei cetățiene, dlu pre-fectu alu poliției, d. comandantu alu divisiunii teri-toriale și alte înalte autorități. Domnitoriulu purtă marele cordonu alu ordinului Danilo I.

* Arthur Gōrgēy face în „P. N." ur-mătoarea „rugare deschisa cătra Ludovicu Kossuth."

Victring lângă Klagenfurt, 28 Maiu. În Nr. 47 alu diariului „Magyar Ujság" cetescu „epi-stol'a deschisa", care o ai îndreptatu din Parisu în 22 Maiu cătra Franciscu Deák.

În epistol'a acest'a dici între altele, ca în an. 1849 „iau succesu prodițiunei de a clatinā incre-derea națiunii în sinesi și de ai paralisa cu incre-derea clatinata puterea ei"; mai incolo că o emana-tiune din acest'a dici, ca atunci (1848) „pentru succedere au lipsitu numai cu ce-va mai multa per-severantia (din partea națiunii)."

Nu este ast'a prim'a data, candu andu tonulu fluerei acesteia. Amu avutu de-jă de multe ori o-casiune, de a aflā anuntierea zelōsa a acestei in-veniaturi, în cărți, și în articuli din diariu, a că-rei'a isvoru directu sēu indirectu au fostu emigra-tiunea. Și din impregiurarea acest'a din urma în-tr'adeveru amu pututu conchide, ca în lini'a prima și mai tare te-ai straduitu DTa însuti, că sa puni fundamentu la invetiaturele aceste, că parte sa negi parte sa schimonosesci unele eveneminte ale luptei nōstre defensive din an. 1848/9 s. c. l.; documente autentice, despre acest'a amu primitu numai acum'a din „epistol'a DTale deschisa", și pentru aceea nu-mai acum, după-ce o amu cetitu acēsi'a, me potu simți îndreptatitu, a Te molestā pre bazea unor observări seriōse cu o rugare sincera din anima purceditoare.

Candv vorbesci de prodițiune, nu vrei să in-tielegi, după cum socotu, altu ce-va, decâtu preda-rea armelor dela Világos. Pentruca totu ce s'au întemplat înainte de abdicarea DTale în mijloculu armatei, conduse de mine, indată Ti s'au făcutu cu-noscutu; DTale nu Ti-au pututu remanea nemic'a se-cretu — tocmai candu aru fi fostu ce-va de ascunsu. Cum au fostu de potrivite dispozițiunile DTale în privinția acest'a, este cunoscutu tuturor.

Asiā dăra despre predarea armelor dela Vi-lágos dici DTa, ca iarū fi succesu prodițiunei, de a clatinā increderea națiunii în sinesi și de ai paralisa puterea ei, asiā, încātu după aceea nu iarū fi lipsitu națiunii, fără o-perseverantia numai cu ceva mai mare, și atunci (dupa opiniunea DTale), s'aru fi ajunsu scopulu; — carele pre tempulu de atunci nu au pututu fi altulu, fără: independinția deplina a Ungariei eluptata pre bazea otaririi dela Debrețin din 14 Aprilie 1849 în resbelulu în contr'a alian-tiei austriaco-rusesci!

Tocmai eri, luandu în mână numărulu acēl'a din „Magyar Ujság", în care e publicata „epistol'a DTale deschisa", au aparutu dela mine o brosiura mica (Pest'a la Mor. Rath) sub titl'a: „epistole fără adresa, în care eu dechiaru tesele predicate de DTa, de tese false.

Si în convicțiunea acēst'a nu me pōte clatinā nici „epistol'a DTale deschisa", cea interesantă; căci în contr'a cestei din urma și pentru convingerea mea vorbesc o autoritate, înaintea cărei'a însuti DTa

esti silitu să te pleci.

„Ludovicu Kossuth, gubernatorele Ungariei" se exprime adeca în proclamatiunea decisiunei sece dō Aradu 11 Augustu — va să dica cu dōua dile ina-nte de predarea armelor cea incriminata — (origi-nalulu se afla la mine) despre starea lucrului nō-stru de atunci în modulu urmatoriu:

Dupa luptele cele nefericite, cu cari au cer-cetatu Ddieu națiunea acēst'a în dilele din urma nu mai e nici o sperare pentru noi, de a putea con-tinua cu succesu lupt'a nōstra de aperiare încotriă puterilor mari Austriei și Rusiei."

În finea „epistolei deschise, ce o ai adresatu lui Fr. Deák, afirmi tare, ca nu vorbesc din DTa intesu personalu, nici iritatiune, nici pōst'a, de a Te face însemnatu! . . . „Însa în puterea cea de june viașă și se destēptă în peptulu DTale simțiulu de datoriintia cătra patri'a DTale."

Si eu apelandu la simțiulu acēst'a de datori-intia, care Ti e cunoscutu, Te rogu frumosu: că să încetezi odată de a anuntia invetiatur'a falsă, și care nu ai pututu și nu poti face bine patriei; și deca nu poti didi încetēza, de a împedece, ma-necandu din fundamentulu negatiunei simple, celu de totu comod, care l'ai luat carasi în „epistol'a DTale deschisa."

* Domnule Redactoru! În articolulu pu-blicatu în fōr'a nōstra „Telegrafulu Romanu" nr. 44. cu datulu Orestia 16/28 Maiu a. c. s'a lasatu afara — pōte din grabire *) — cumca la acelu maialu con-tribuire multu și Dnii Secretari magistratuali pre-cum: D. Nicolau Barbu cu Dōmn'a sea, D. Micha-ilu Dobo de Rusc'a împreuna cu spect. sea Dōmna Leontin'a Popoviciu — casat. Dobo — de-si impre-jurati de o jale mare perdindu prin mōrte pre uni-culu fiu Iliu, nū lasara ocasiunea serbatōrei sco-lare a nu o onorā cu persōnele lor — ce cartau cu ochi cruntati în lacrimi cumu-si petrecu parintu cu inocenti lor fii și fiice.

Deci me rogu pentru satisfacerea on. publicu de aici carele se falesce cu acēsti Spect. Domni din sinulu loru naționalu a combinā acēsta corespundinția la articulu publicatu și cătu se pōte în numărulu celu mai de aprōpe. Orestia 17 Iuniu n. 1867.

N. B.

*) Din a cui grabire? Red.)

Nr. 24—3 Edictu.

George Cotiofana din comu'a Avrignu în Scaunulu Sabiului, care mai multu de unu an, cu necredinția parasindu-si pre legiut'a sea sotia Mari'a Murarelu, totu de acolo, au pribe-gitu în lume, prin acēst'a se provoacă, că în ter-minu de unu anu și o di, dela datulu de fatia sa se presentedié înaintea subscrisului foru matrimo-nialu, căci la din contra, se va decide procesulu matrimonialu asup'a-i pornitu, și în absentia lui la întielesulu SS. Canōne ale bisericei nōstre gr. resaritenē.

Sabiū 23 Maiu 1867.
Scaunulu Protopopescu gr. res. alu Tract. Sabiului alu 2-lea.

Ioann Panoviciu
Protopopu.

Nr. 22—3 Edictu

Ioanu Marin'a (Antonie Păscu) din Comu'a Singagu Cerculu Vintiu de josu, carele mai bine-be 9 ani au parasitu cu necredinția pre legiut'a sea sotia Mari'a Constantinu Chirștea din Sin'a, fara că se se scie locul petrecerei lui; se provoacă prin acēst'a că în restempu de 6 luni de dile dela da-tulu de fatia sa se presentedié înaintea subsema-nului foru protopresbiterale, căci la din contra pro-cesulu matrimonialu asup'a-i pornitu se va decide si în absentia densului amesuratu SS. canōne ale bisericei nōstre dreptcredincioase.

Forulu protopresbiterale gr. or.
Sabesiu în 22 Maiu 1867.

I. Tipeiu Protopopu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 7/19 Iuniu 1867.

Metalicele 5%	60 75	Actiile de creditu	191
Imprumut. nat. 5%	70 70	Argintulu	122 25
Actiile de banca	727	Galbinulu	5 92